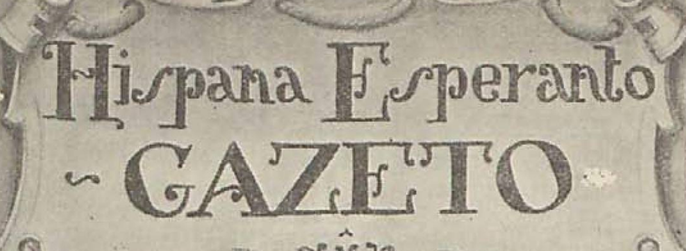

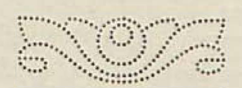
Eis aqui se descobre a nobre Hespanha
Como cabeça alli da Europa toda.

De ĉi tie jen nobla Hispanujo
Kvazaŭ kapo de la tuta Eŭropo.
(«Os Lusiadas». Kanto IIIª, XVII.)
CAMOENS

2a jaro JUNIO 1932 N-ro 15

OFICIALA ORGANO DE
HISPANA ESPERANTO ASOCIO
ORGANO OFICIAL DE LA
ASOCIACIÓN ESPERANTISTA ESPAÑOLA

Redakcio kaj Administracio:
SAGASTA, 10. - MADRID (HISPANUJO)

Tipografia CHULILLA y ANGEL
Torrecilla del Leal, 17
Teléfono 71926

RAPORTO PRI LA IX^a KONGRESO
DE LA
HISPANA ESPERANTO - ASOCIO
(15-22 de Majo de 1932)

Dimanĉon 15an, je la 9 $^1/_2$, la samideanaro kunvenas en la festa salono de la Ateneo, okazigante laŭ la Regularo por ĉi Kongresoj la provizoran kunvenon sub prezido de la tri plej aĝuloj ĉeestantaj por voĉdoni la kongresestraron, kaj transdoni al ĉi tiu la dokumentaron kaj ĝeneralan ordon de laboroj, kiujn al ili donis la organizinta Komitato por la Kongreso. Prezidas S-ro Vicente Alonso kun S-roj Mariano Mojado kaj Jozefo Artigas, la dua kiel sekretario.

S-ro Vicente Alonso parolas emociigite elvidigante la gravecon de ĉi Kongreso kaj dezirante, ke ĝin regu *zamenhofeco,* kaj legas la jenan sian versaĵon:

Tre karaj amikoj, urbaj kaj vilaĝaj,
Estu bonvenintaj al Kongreso nia,
Kaj ĝoju tutplene dum momento ĉia
Dum eĉ por labori, estu ni tre saĝaj:
Ne venu grumbleme; male, jes, kun amo;
Pretiĝu al festo de samideanoj,
Estu indulgemaj al Komitatanoj
Se mankojn enhavas la Kongresprogramo.
La taskojn farotajn frate ni diskutu,
Kun ordo, konkorde, noble kaj sen ĝeno,
Nur celu la bonon, regu ne ĉagreno;
Viglege laboru, sed ni ne disputu.
Post la plenumado de la tasko nia,
Post la amuzadoj ĉiaj tre beletaj,
Disiĝu ni pace, laboradi pretaj
Ĝis nova Kongreso frata, harmonia.

Sekve li proponis, por ŝpari tempon, gvidite de plej granda deziro al kontento ĉies la jenan estraron por la Kongreso:

S-rojn: Julio Mangada Rosenörn, Prezidanto;
Karolo de San Antonio (de Madrid), Vicprez.;
Jozefo Anglada (de Barcelono), Sekret.;
Teodoro Elizondo (de Bilbao), Vicsekret.;
Jozefo Carnicer (de Zaragozo), Voĉdon.;
Serapio Elvira (de Santander), Voĉdon.;

Francisko García Merchan (de Cádiz), Voĉdon.;
Karolo Martínez (de Sevilla), Kalkulkontrolisto;
Ludoviko Campos (de Barcelono), Kalkulkontrolisto.

Unuanime akceptis la Kongresestraron proponitan kaj sekve S-ro Alonso transdonis ĉion al la ĵus elektita Kongreskomitato.

Je la 11 $^{1}/_{2}$ matene la salono estas plenplena, pli ol sescent personoj ĉeestas; kongresinsignoj kaj verdaj steletoj vidiĝas sur multaj brustoj.

Okupas la prezidantejon S-ro Cayetano Redondo, parlamentano kaj urbokonsilanto, reprezentante la urbestron, dekstren kaj maldekstren de li sidas S-roj Francisko Azorín kaj Rodrigo Almada, parlamentanoj, kaj la tri entuziasmaj kaj spertaj esperantistoj; ankaŭ en unua vico apud la parlamentanoj S-roj Mangada, Anglada kaj Lumbreras, kaj en dua vico la cetero de la Kongresestraro. La prezidanto malfermas la Kongreson sin turnante al S-ro Rafael Benedito, direktoro de la Ĥora Maso de Madrido, staranta en la estrado post la prezidantaro, por kanti la himnon de la Asocio «Preĝo sub la verda standardo» de la Majstro: la multenombra Ĥora Maso akompanate de la muzikistaro de la I^{a} Regimento de Infanterio solenege aŭdigas la estrofojn de nia himno aŭdata emocie kaj stare de la ĉeestantaro; sekve la muzikistaro aŭdigas la Himnon de Riego, nacian himnon.

Tuj S-ro Redondo (hispane) faras belegan paroladon pri la granda valoro de Esperanto kiel dua lingvo por ĉiuj, elpruvante per faktoj spertitaj de li mem, pri tiu granda valoro, ĉar dank' al kvarkvinsemajna studado de la lingvo, li povis ĉeesti en Vieno kurson pri sociaj aferoj, kiun organizis la vienaj socialistoj por la kamaradoj de ĉiuj landoj. Li ankaŭ mirinde parolas pri la signifo de la esperantaj kongresoj, kaj super ĉio pri la universalaj kongresoj, kiuj estas vere pacaj festoj, pro kio Madrido celas organizi kaj okazigi la Universalan Kongreson por 1934. (Atentinde estas ke S-ro Redondo estas urbokonsilanto kaj ke la Urbestraro kiel la Provinca Deputataro jam atentis pri la Universala Kongreso por 1934 en Madrido.)

S-ro Mangada Rosenörn, kiel prezidanto de la Hispana Esper.-Asocio, parolas pri la ĉefaj celoj de la Kongreso for de la internaj aferoj, kiuj estas: enkonduko de Esperanto en la lernejoj, okazigo de la Universala Kongreso en Madrido por 1934. Li rimarkigas ke la paco tutmonda nur alvenos per la interrilatigo de la lernejoj de ĉiuj landoj, kiel jam asertis la instruistaro de multaj landoj dirante: «Al la Paco per Lernejo», sed ĉi tio nur estas ebla per Esperanto instruota dum la du lastaj kursoj de la elementa instruado, kaj tial ke la spirito de la lingvo zamenhofa estas potence vigla al kunigo de la koroj, pri kio S-ro Mangada plentrafe rimarkigas, kiel la du aŭditaj

himnoj vekas senton al Libereco, Egaleco kaj Frateco, sed per tute malsamaj sonoroj: la nacia himno vokante «la glavon soifantan», atentante «la obstinajn barojn» inter la popoloj eĉ inter la samgentanoj; la himno de la Asocio sin turnante pie, homame al ĉiuj homoj je la nomo de l' eterna, potenca forto mistera, vidata malsame de ĉiuj sed egale sentata en la koroj de la homoj, por, ĉe toleremo kaj amo reciprokaj, malaperigi ĉiajn obstinajn barojn al triumfo de tiu vera triunuo.

La Ĥora Maso kantas «La Siesta» (La Posttagmeza Ripozo), de l' kataluna komponisto Henriko Morera, kaj tuj S-ro Benedito, sin turnante al la Kongresanaro diras: «Mi, interpretante la altan idealon de ĉi Kongreso kaj de Esperanto, kaj kaŭze de la nunaj cirkonstancoj politikaj, kuraĝas, ke la Ĥora Maso kantu la belegan katalunan «Sardana» (muzikaĵo por kanto kaj danco, tipa de Katalunujo) nomatan «de las Monjas» (de la Monaĥinoj), kaj mirinde la «Sardana» estas kantata de la ĥoro premiata de unuanima tondroaplaŭdado.

S-ro A. Lumbreras, reprezentanto de la Internacia Movado por la Paco kaj de la Projekto de Henriko Oger pri la TRI URBOJ de la PACO BARCELONO-MADRIDO-SEVILJO, sin turnas al la Kongreso, ĉar ĉi movado akceptis Esperanton kaj ĝin utiligos, konsciante ke ĉi lingvo kaj la esperantistaro estos utilegaj al tia projekto, kaj ke Hispana Esperanto-Asocio kunlaborados al efektivigo de la celo, pri kiu estas projekto de leĝo Azorín-Lerroux en nia Parlamento. S-ro Lumbreras konsideras la Kongreson kvazaŭ la unuan agon de la Projekto de Henriko Oger, manifestacion tute pacan, kaj li asertas apogon de sia reprezentataĵo al Esperanto.

S-ro Azorín diras kelkajn vortojn nur, salutante la Kongreson ĉar pri nia afero li parolos sekvontan tagon.

S-ro Roberto Maraury salutas la Kongreson je la nomo de la Poŝta Ĝenerala Direkcio, kaj esprimas la deziron ke la Poŝto, kiu ne trovas barojn inter la popoloj, akceptos ĉe si Esperanton oficiale.

Je la nomo de la Telegrafa Ĝenerala Direkcio, salutas la Kongreson S-ro Fernando Soler Valls, esprimante ke Esperanton ĝi decidis *lingvo klara* kaj deziron por ke tio ĉi aperu sur afiŝo en la Centra Telegrafejo.

S-ro Redondo diras, ke la Zamenhofa Instituto de Barcelono aliĝas al la Kongreso kaj varme salutas ĝin kaj ke S-roj Jozefo Anglada kaj Francisko Vila estas delegitoj de la Instituto.

Sekve la Ĥoro, akompanate de la muzigistaro, kantas hispane unuafoje majestan belegan himnon al la TRIKOLORA STANDARDO HISPANA, kies muzikon komponis S-ro Francisko Cales (kiu komponis la himnon de la grupo «Antaŭen»), kaj kies versaĵon

verkis Francisko de Iracheta, la unua tiel lerta komponisto, kiel la dua bona poeto.

La solena malfermo finiĝis je la 12.ª kaj 45 m.

La 16an de Majo, lundon, je la 19ª kaj kvarono, en la festa salono de la Ateneo, la prezidanto malfermas la kunvenon, kies celo estas propagando, kaj diras profiti ĉi okazon pli bone al tiun de la malfermo por unue danki tutkore la Ateneon, la tre saĝan societon, kies hejmo estas tutmondfama, vera kaj efika fokuso el scienco, literaturo, politiko, sociaj idealoj, k. t. p., sekura rifuĝejo de kiuj ajn celbatalantoj, ĉe kiu ĉiaj spiritaj maltrankvilo kaj voko trovis rifuĝejon kaj eĥon, kiel elpruvas, ke la Ateneo donis al Esperanto aŭlon de la fino de la pasinta jarcento, kiel elpruvas la sindoneman akcepton al nia Kongreso. Sekve S-ro Mangada koncize prezentas la oratorojn: S-ron. Francisko Azorín, dirante ke li estas vere pozitiva valoro de la Socialista Partio, kompetenta kaj klera arkitekto, parlamentano kaj fervora pioniro de Esperanto aŭtoro de la mirinda verko Universala Terminologio de la Arkitekturo ilustrita de li mem per 2.000 desegnoj; S-ron. Vicente Inglada Ors, dirante ke li estas eksprofesoro de la Supera Staba Lernejo ĉar li estas staba leŭtenanto-kolonelo, unu el plej eminentaj sismologoj de la mondo, geografia inĝeniero, membro de la Akademio de Sciencoj de Hispanujo elkovrinta formulon por eksakte trovi la naskiĝlokon de l' tertremoj, eminenta esperantisto membro de nia Akademio kaj tre valora literaturisto.

S-ro Azorín hispane disvolvas la temon «Praktika Internaciismo: Esperanto»; profunde filozofe li argumentas pri la vera sento internarcia, rimarkigante la gravecon, kiun homo donas al kelkaj vortoj, ekzemple *libereco, egaleco*, k. c., por kiuj la homoj eĉ heroe bataladas, pro kiuj la homoj tro suferadas, kaj kvankam la realigo de tiuj idealoj dependas de diversaj malsamaj vidpunktoj, kiel ekzemple la *libereco*, ĉar malfacile oni scias, kie ĝi komenciĝas kaj kie ĝi finiĝas. Sed spite de ĉio la homo, eterna revanto, gvidate de kordeziro al komuna plej bona stato, konstante laborante al tiu celo ĉe kiu ajn kampo kaj utiligante por la efektivigo de la celo la diversajn fizikajn ilojn de komunikiĝo, laboradas por la internaciismo, por la universalismo, kaj ĉi tio estas krei unuecon el io varia; kaj ĉi unuecon, ĝis nun, pretendis krei nur generaloj, leĝistoj, ŝtatestroj, revistoj...; sed aktuale oni ne pretendas uzi tiajn fiaskintajn rimedojn, kiel ankaŭ oni ne pretendas trudi unu solan lingvon. Per federalismo kaj aŭtonomio en la politika kampo, per toleremo kaj reciproka respekto en la religia kampo, la homoj konkeras pli fruktodonajn grundojn, kampojn de libereco, de vera frateco, de plej justa genta stato komuna sur la neŭtrala lingva fundamento (kantita de nia himno «La Espero»), ĉar

la kreinto de Esperanto, la ĉiam amata Majstro mirinde profitis la komunan ĝermon kreitan de tiu homa penado al komuna, ĝenerala, plibonigo, por liveri al la Homaro la efikegan ilon efektivigontan la veran internaciismon, kiu estas la fundamento de la Paco, ĉar ĉi tiu estas neebla sen la Internaciismo; kaj ĉi tiu ne povas esti sen neŭtrala lingvo internacia, atentigante ke la lingvo estas kreanta forto, kiel diras la Biblio: «En la komenco estas la Verbo, kaj pro ĝi estis ĉio kreata», kaj la Verbo de l' Internaciismo estas Esperanto. (Longa aplaŭdado de la tuta ĉeestantaro, kiu plenigas absolute la grandan salonon.)

S-ro Inglada hispane komencas dankante S-ron Mangada, kiu, trouzante sian fratan amikecon, volis per siaj prezentantaj vortoj altigi lian nomon kvankam li nur estas scienca laboristo.

Li parolas pli la rapida progreso de la scienco kaj asertas, laŭ vortoj de samideano S-ro Archdeakon (pioniro de la Aernavigacio), ke Esperanto estas unu el plej gravaj atingoj de la homa menso. Li elpruvas, ke la scienco estas unu sola kaj universala, ne rezultato de iu nacia kulturo, sed rezultato de la konstanta laborado kaj kulturigo de ĉiuj nacioj, kie multenombraj scienclaboristoj esploradis kaj esploradas la Naturon por elĉerpi el ĝi Veron post Vero. En neniu alia kampo estas pli necesa Esperanto ol en la scienca kampo: kaj pri la grandega graveco, kiun la lingvo posedas, la Biblio mem parolas, dirante al ni la malaperigon de la komuna lingvo kaj la lingvan multobliĝon kiel Dian punegon, kiu fariĝis granda malfeliĉo por la Homaro. La Scienco postulas, do, malaperigi ĉe si la lingvkonfuzon, sed ne per la latina lingvo, kiun vame penadis starigi ree scienca lingvo, kaj kiu nur estas kaj estos respektinda antikvaĵo, ĉar ĝin reformi (kiu estus sakrilegio por la latinistoj) estus necese tiel, ĝin simpligante, forlasante malnovajn vortojn, adaptante la novajn, forigante la malregulaĵojn, k. c., por certe rezultigi Esperanton: pri la gravaj reformoj necesaj al la latina lingvo oni povas konscii sciante ke nur en la elektroteKniko oni uzas proksimume 10.000 fakterminojn. Solvi la problemon per nacia lingvo estas tute neeble, ĉar, post kelkaj generacioj, la landoj akceptintaj la solvon, la nacian lingvon, fariĝus kolonioj de la lando kies lingvo estus akceptita. Krom tio, la naciaj lingvoj estas ankaŭ tre malfacilaj. La problema de la scienca vidpunkto estas terura, la diverseco de lingvoj estas barego al rapida progreso de la Scienco, kiu aperas en angla-franca-hispana-germana-hungara-japana....., kaj se lernado de unu sola nacia lingvo postulas multe da peno kaj tempo kiom da peno kaj tempo postulus lerni kelkajn lingvojn rabante tiujn penon kaj tempon al la Scienco mem?

Li klarigas resumon de la esperanta gramatiko, kiu montras la

facilecon de Esperanto kompare kun la aliaj lingvoj. Li mencias, ke la franca lingvo, ekzemple, por la konjugacio havas, laŭ Sotos Ochando, 2265 finaĵojn, dum en Esperanto sufiĉas 12 por konjugacii la tempojn simplajn kaj kunmetitajn de ĉiuj verboj.

Ankaŭ li klarigas, kiel la uzado de la prepozicioj estas faciligita en Esperanto pro tio, ke ĉiu prepozicio havas sian precizan sencon, dum en la naciaj lingvoj unu sama senco estas ofte esprimata de diversaj prepozicioj; ekzemple, esti *sur* la tablo, rajdi *sur* ĉevalo, rajdi *sur* azeno, estas tradukitaj en la hispana lingvo per: estar *sobre* la mesa, montar *a* caballo, montar *en* burro.

Esperanto, ĉar estas fonetika, ne havas bezonon por ortografio.

La analogio kaj sintakso estas ankaŭ tre facilaj tial ke ĉiu vorto havas specialan karakterizon aŭ finaĵon, kiu montras ĝian metion en la frazo.

Kaj la prozodio nur havas du regulojn, nome: ĉiu vokalo formas unu silabon, kaj la akcento estas ĉiam en la antaŭlasta silabo de la vorto.

Li montras la flekseblecon de Esperanto en kiu oni povas formi novajn vortojn kombinante la jam konatajn elementojn, ekzemple, se oni volas traduki la vorton «surlaringa». Tiamaniere, supozante ke, laŭ la plena vortaro de Esperanto de S-ro Grosjean Maupin, ekzistas 7.000 radikoj, kombinante ilin duope, rezultas matematike la kvanto da 49 milionoj da kunmetitaj vortoj. Nun, supozante, ke ne ĉiuj kunmetitaĵoj estos uzeblaj, ni reduktu ilin je unu miliono, kaj konsiderante ke ekzistas en Esperanto ĉirkaŭ 35 afiksoj, ni povos facile formi 35 milionjn da vortoj. Kaj tio estas supermezura kvanto da vortoj. (Atentu ke Shakespeare uzis por sia kompleta verkaro proksimume 15.000; kaj Cervantes, por sia Kiĥoto, kies amplekso nur atingas la duonon el la *Shakespeara* verkaro, uzis 9.350, kaj ke ambaŭ senmortaj verkistoj estas la plej vortriĉaj verkistoj). Jen kial la esperantisto estas kreanto de vortoj, kaj posedanto de senlima pensa esprimkapablo.

Ne taŭgas la argumento naciisma, kiun oni kontraŭmetas ofte al la progreso de internacia lingvo. Oni ne povas trudi unu malfacilan lingvon nacian sub la preteksto, ke ĝin parolas granda nombro da homoj. La hispana lingvo, unu el la plej gravaj, nur estas parolata de 4% da loĝantoj de la mondo. Krom tio, la statistiko de la sciencaj verkoj publikigitaj en 1910 (entute 10.000 verkoj), montras, ke la 98% de tiaj verkoj estis publikigitaj en franca, angla kaj germana lingvo, dum la 2% estis publikigita en hispana, k. c.

Ankaŭ ni devas konsideri, ke se oni volas elekti, kiel internacian la lingvon kiun parolas la plej granda nombro da homoj, oni devus

elekti la ĉinan, sed kompreneble la eŭropanoj protestus, ĉar tiu lingvo estas tro malfacila.

Do, pro patriotismo, ni devus klopodi, ke la tuta mondo uzu Esperanton por la sciencaj verkoj kaj tial nia hispana lingvo estus starigita je la sama nivelo kiel la aliaj naciaj lingvoj.

Li diras, ke en tiu ĉi tago de la jaro 1925, pro la klopodoj de S-ro Mangada, li, S-ro Torres Quevedo kaj S-ro Emilio Herrera ĉeestis en Parizo la Kongreson por Esperanto en la sciencoj, kaj ke al ĝi estis prezentita propono subskribita de 35 membroj de la franca akademio petante la enkondukon de Esperanto en la Sciencon.

Ankaŭ li mencias, ke en la Kongreso de Sciencoj okazinta en Stokolmo 1930, iu usonano legis proponon en sia lingvo, kaj petinte lin trifoje ke li diru ĝin, oni estis devigataj peti de li, ke li skribu sian proponon por ĝin kompreni.

Fine li petas, ke la Ateneo daŭrigu favorante Esperanton kaj montras sian dankemon al la Ateneo ĉar en ĝi li lernis Esperanton antaŭ 32 jaroj. Li proponas, ke la Scienca fako de la Ateneo entreprenu la taskon realigi la proponon de la Kongreso de Esperanto en la Scienco, tial ke la Scienco, tio estas, la esplorado de la vero, estas universala kaj pro tio bezonas lingvon tutmondan. Li esperas, ke la Ateneo akceptos tiun proponon, tial ke la ĉefa celo de la Ateneo estas «Pro la Scienco kaj por la Scienco». (La aŭskultantaro entuziasmege aplaŭdadis la trafantan paroladon de S-ro Inglada.)

S-ro Vilá deklamas hispane kaj esperante: «El cazador herido» (La vundita ĉasisto), originale verkita de Ganivet kaj tradukita de S-ro Inglada; «Diálogo de Babieca y Rocinante» (Dialogo inter Babieko kaj Rocinanto), de Cervantes, tradukita de S-ro Mangada; kaj «La Espero» (La esperanza), de la Majstro, tradukita hispane de nekonato. La publikon profunde impresis la laboron de nia bonega rapsodo, elpruvante denove kiel nia lingvo belsonas, ĉar jam la esperanta bonega kantado de la himno de nia Asocio konstatis ĝian kapablon mirindan por la kanto.

S-ro Mangada faras kortuŝan resumon, dankas la oratorojn kaj deklaminton, la ĉeestantaron, speciale francan samideaninon kaj portugalan samideanon, kiuj sidas ĉe la estrado kaj prenante la manojn de ambaŭ gekamaradoj fervore frate diras hispane: «Jen kiamaniere la esperantistoj pensas kaj sentas, prenante la manojn de ĉi francino kaj ĉi portugalo, ni, hispanoj, konsideras esti prenantaj la manojn de ĉiuj homoj de la mondo kaj senti tra la ĉeno formata de niaj korpoj potencan fluon korsentan de vera frateco gvidinta la kreinton de Esperanto, la senmortan Ludovikon Lazaron Zamenhof por liveri al la homoj Esperanton.» (La entuziasmo eksplodas ĉar la momento estas

emociiga. Varme aŭdiĝas opinioj de kleraj malnovaj membroj de la Ateneo laŭdante la du kunvenojn, sed el ili maljuna klerega generalo diras: «La du kunvenoj estas la plej seriozaj, gravaj, simpatiaj kaj plensukcesaj de ĉiuj vidpunktoj, el ĉiuj okazintaj de antaŭlonge en la Ateneo»).

LABORKUNSIDO ĈE LA ATENEO

17an de majo de 1932 (7 ¹/₄ vespere)

La prezidanto malfermas la kunsidon.

S-ro Serapio Elvira, el Santander, proponas sian urbon por la okazigo de la venonta Hispana Esperanto-Kongreso, en la jaro 1933, kaj salutas la Kongreson je la nomo de la santanderanoj.

La prezidanto diras, ke la propono estas vidata kun simpatio kaj ke ĝi restas sur la tablo por esti voĉdonata poste.

S-ro Carnicer, el Zaragoza, salutas la Kongreson kaj bondeziras al ĝi sukceson je la nomo de «Zaragoza Esperantisto»; li esprimas ankaŭ bedaŭron, ĉar malfavoraj cirkonstancoj ne permesis okazigi ĉi Kongreson en Zaragozo. Je la nomo de la heaanoj de Zaragozo li petas la reelekton de la Centra parto de la Komitato de H. E. A. laŭ konsentas la Regularo kaj konsilas la progreso de la Asocio.

La prezidanto petas, ke oni ne parolu pri pasintaĵoj, nek pri personaĵoj, kaj ke pri la reelekto ne estas ĝustatempa momento por paroli.

S-ro Teodoro Elizondo, de Bilbao, salutas kaj bondeziras la Kongreson je la nomo de la esperantistoj de sia urbo; same faras S-ro García Merchán, je la nomo de la samideanoj de Cádiz, kaj S-ro Jozefo Anglada, post sama saluto kaj bondeziro je la nomo de la samideanoj de Barcelono, rimarkigas kiel dank' al laboro de S-ro Francisco Vilá kaj dank' al la allogo de la eldonitaĵoj senpagaj por la membroj de H. E. A. laŭ la nova vojo irata de la Asocio, ĉi tiu varbis dum unu monato preskaŭ CENT MEMBROJN en Barcelono nur.

S-ro Vicento Inglada diras, ke li ricevis poŝtkarton de S-ro Máñez, kiu aprobas la agadon de H. E. A. Li diras, ke tiu ĉi Kongreso devus esti repaciga Kongreso kaj petas de S-ro Mangada, ke oni ne parolu pri io ajn pasinta kaj eble ĝenonta samideanojn.

La prezidanto, S-ro Mangada, asertas, ke la Komitato ĉiam volis eviti aludojn kaj ke ankaŭ estas inspirita en tiu celo la gazeto. Li esperas, ke antaŭ la jaro 1934, oni venos al la interkonsento, kiu ebligos la plej grandan sukceson al la Universala Kongreso, kiun oni deziras okazigi en Madrido.

S-ro Karolo de San Antonio salutas je la nomo de D-ro Cortezo kaj de «El Siglo Médico» (Medicina Revuo).

La sekretario de H. E. A., S-ro Mariano Mojado, estas petata de la prezidanto por ke li legu la raporton, konstatante ke se ĝi entenus ion kapablan vundi ian senton aŭ iun samideanon tio devus malaperi el la raporto tial ke konkordo kaj bondeziro al unuiĝo devas regi la Kongreson, forgesante la malfavorajn cirkonstancojn tra kiuj vivadis la Asocio de la Kongreso de Oviedo ĝis nun, atentigante ke la krizo estas ĝenerala, kaj ke tiu ĉi krizo spertigas malfacilaĵojn al ĉiuj esperantaj organizaĵoj.

S-ro Inglada diras, ke la prezidanto estas prava ke ni ne devas okazigi eĉ minimuman kialon, kiu povos bari aŭ malhelpi laboron al starigo de sola fronto en la tuta lando; pli-malpli same esprimas S-roj De San Antonio kaj Anglada, kaj S-ro Soler petas, ke oni klarigu ĉu oni akceptis aŭ ne la protokolon de la Kongreso de Oviedo.

La prezidanto diras pri la peto de S-ro Soler, ke, pri la decidoj de Oviedo, oni faris laŭ ordonas la Regularo, ke pri ili tute klare eĉ la gazeto parolis, ke pri tio oni ne povas diri pli detale, ĉar ni revenus al pasintaĵoj kiujn ni ne devas tuŝi, ĉar de la komenco oni starigis la principon ne aludi ion, kio povos ĝeni iu ajn. Kaj post ĉi paroloj, la prezidanto petas al la sekretario legi la raporton, kaj S-ro Mojado legas la jenon:

RAPORTO PRI LA AGADO DE H. E. A. DE 1929ª ĜIS 1932ª

Ĉar oni decidis absolute enterigi pasintaĵojn al plej trankvila solvo de l' problemoj postulantaj la prosperigon de Esperanto, nur oni povas raporti deflankigante ĉion, kio ne koncernas nure laboron; krome, ĉar ĉio aperis sur la oficiala organo de la Asocio kaj ĉiuj scias tute klare la disvolvon de ĉiuj aferoj de la Kongreso de Oviedo ĝis nun. Ĉion deciditan de la Kongreso de Oviedo estis plenumata laŭ la regularo de la Asocio, kaj ĉi tion konstatas la subskribitaj aktoj de la oficiala leĝa libro de H. E. A. La vivo de la Asocio de la Kongreso de Oviedo ĝis la fino de la pasinta jaro disvolviĝadis pli malpli pene kaj reflektiĝis sur la gazeto, pro kio ĉiu samideano konstante sciis pri ĝi, kaj multaj, ĉu pioniroj ĉu nove varbitoj, eĉ per partikularaj leteroj tute detalaj; tamen ĝi ne perdis grandajn fortojn ĉar novaj varbitoj kompensis eksiĝintojn, spite de tre malfavoraj cirkonstancoj ĉiaj. Ĝi volis okazigi la IXan Kongreson en Zaragozo, laŭ decido de Oviedo, sed la aluditaj cirkonstancoj baris la laborojn, pro kio estis neeble organizi la IXan

tie. La H. E. A.-anoj dume, spertinte, celis liberigi la Asocion kaj eviti barojn al ĝia disvolviĝo, kaj tial decidis liveri al la Asocio novan regularon, kiu, konservante fidele la esencon de tiu, kiun aprobis la Kongreso de Madrido, projektitan de nia samideano S-ro Francisco Azorín, kaj kiu ĝis nun gvidis nin, povas ankaŭ kontentigi ĉiujn aspirojn, donante plenan liberecon al ĉiuj H. E. A.-anoj por ariĝi laŭ propra deziro. La Regularo iris de loko al loko, ĝin amendis unu kaj aliaj kaj fine fariĝis laŭ aperis en la gazeto por la Kongresa decido. Samtempe oni pensis pri la neceso envojigi la okazigon de la Kongresoj por ankaŭ eviti malfacilaĵojn, kaj ke ilia disvolviĝado estu orda kaj facila; pro kio H. E. A. sin donis sian Regularon por la Kongresoj, kiu aperis fine en la numero de decembro de 1931ª de nia oficiala organo.

Tiel alvenis la politikaj okazintaĵoj en nia lando kaj la Asocio trafis de la Ministerio de Publika Instruado la subvencion da 5.000 pesetoj, kiu permesis iri rapide antaŭen, kaj estis decidate okazigi la IXan en Madrido por firme starigi la Asocion. De decembro de 1931ª ĝis nun, H. E. A. vigle agadis: senpaga gazeto por la membroj; ankaŭ senpaga suplemento al ĝi, aperigante la Terminologion de S-ro Azorín, «Mia poezio» de S-ro San Millán, 2.000 ekzempleroj, liverota preskoste preskaŭ; kajereto «¿Qué es el Esperanto?», laŭ 12.000 ekzempleroj, el kiuj jam oni disdonis proksimume 9.000 senpage al grupoj, pioniroj kaj samideanoj. Tuj aperos «La kreitaj profitoj» de S-ro Benavente, tradukita de S-ro Inglada, 2.000 ekzempleroj, ankaŭ liverota preskaŭ preskoste; baldaŭ aperos kajero por kompleti «¿Qué es el Esperanto?», 12.000 ekzempleroj, kiu entenos ekzercaron de Doktoro Zamenhof kaj vortareton.

La Komitato interrilatiĝis kun Aŭtoritatuloj; la Komitato ĉiulunde kaj ĉiuvendrede kun komitatanoj por la IX Kongreso kaj aliaj samideanoj interŝanĝis opiniojn pri ĉiaj aferoj de la Asocio, kaj oni povas konstati ke ĉiam decidis entute H. E. A., kvankam la respondeco pro ĉio estas nur por la komitatanoj. Oni esploris pri konveno okazigi Universalan Kongreson en Madrido, ĉar jam dum la Kongreso de Oviedo oni decidis pri tio, kaj la esploroj estis kontentigaj. Oni opiniis unuanime esti nepre necesa al H. E. A. propra loĝejo, en kiu starigi ĝian oficejon, konstantan kursejon, k. t. p., ĉar la laboroj entreprenitaj por havigi al H. E. A. senpagan loĝejon ankoraŭ ne sukcesis, kaj la solvo estas urĝa.

Estas rimarkinde, ke de la momento de ĉi tiu nova etapo de nia vivo, de la interŝanĝo de opinioj post la enterigo de la pasintaĵoj al la unuiĝo ĉe la plej granda respekto al partikularaj deziroj por subariĝo, dum la aluditaj kunvenoj, same per la gazeto, kiel letere, estis laboro al malaperigo de diferencoj, sed malsukcese eĉ sen respondo foje

rezultis niaj penoj; pro tio ni, nur atentante nian aferon ĉe H. E. A., ne pri celo aŭ deziro ies, ne pri plano de tiu aŭ alia aro el samideanoj for de H. E. A., firme iras antaŭen nian vojon, nin kondutante laŭ plej granda fideleco al la REGULARO reganta la Asocion kun la plej granda deziro progresigi ĉi tiun, kiel ĵus ni spertis altirante al ni CENT novajn membrojn nur dum la dudekkvin antaŭaj tagoj al la malfermo de la Kongreso, kaj varbinte de la komenco de la nova etapo DUCENT TRIDEK entute novajn anojn, enspezinte multe pli da mono pro kotizoj ol dum kiu ajn jaro el la pasinta etapo, renaskante vigle la movadon kie ĝi dekadencis aŭ malaperis per refondo de grupoj kaj fondo de novaj, semante kaj semante per la kajero eldonita. Tiamaniere laborante, ni esperas, ke la vigla laboro de H. E. A., profitdona al ĝia membraro kaj al progresigo de Esperanto, sen enmiksiĝo en personaĵoj, fajlos iam, espereble ne malfrue, la malglataĵojn, kiuj nun baras la starigon de unu granda unuiĝo de la hispanaj esperantistoj. Madrido, la 15an de majo de 1932. La Sekretario, *Mariano Mojado*.—La Prezidanto, *Mangada Rosenörn*.

Unuanime oni aprobas la raporton.

S-ro Johano Calahorra plendas, ke la HEA-Delegitoj en Madrido ne kunvenigis la HEA-anojn de Kastilujo antaŭ la Kongreso.

La prezidanto diras, ke estas la membroj mem laŭ la Regularo tiuj, kiuj rajtas postuli de la HEA-Delegitoj la plenumadon de iliaj devoj; ke la HEA-anoj esprimu la plendojn al la Komitato ĝustatempe por solvi la aferojn; ke la Kongresaferoj estis aperintaj klare sur la gazeto antaŭ la Kongreso. La sekretario aldonas, ke la HEA-anoj de Kastilujo estas kulpaj ne esti sin donintaj la Delegitojn laŭ la Regularo.

S-ro Ludoviko Campos legas la kalkulojn de H. E. A. kaj asertas, ke li kaj S-ro Karolo Martínez, kiel kontrolistoj, trovis la kalkulojn sen trompo kaj eraro, en tute absoluta ordo, kaj ke la financa stato de la Asocio estas vere prospera, pro kio la du kontrolistoj subskribis la raporton pri sia revizianta komisio laŭ la senco aludita, kaj S-ro Campos legas la raporton. Oni aprobas unuanime la kalkulojn de la Asocio.

La prezidanto diras esti alveninta la momento por komenci la diskuton pri la nova Regularo, aperinta en la gazeto (n-roj de aŭgusto kaj septembro de 1931); sed tial ke S-ro Soler prezentas proponon, kiu koncernas ĉi aferon, kaj laŭ la Regularo de la Kongresoj ĉi propono devis esti metata sub decido de la Kongreso post diskutado kaj voĉdonado de la laboroj aperintaj en la ĝenerala ordo de laboroj, la prezidanto opinias, ke spite de la Regularo, ĉar celo de konkordo regas la Kongreson, ĉi tiu devas konsenti akcepton de la propono

por ĝin pritrakti tuj, kaj sin turnante al la kongresanaro por la voĉdonado, la Kongreso unuanime decidas akcepti la proponon: tial la sekretario de la Kongreso legas ĝin:

PROPONO

de S-ro Ferdinando Soler Valls, antaŭ la diskutado de la apartaĵoj c) kaj d) de la 1ª Punkto de la laboroj de la IXª Kongreso de H. E. A.

Konsiderante ke la paca aranĝo de la reorganizado de la esperantistaj fortoj en Hispanujo bezonas ankoraŭ plian pritraktadon de H. E. A. kun la aliaj ekzistantaj organizaĵoj por starigi la hispanan «unikan fronton», laŭ la deziroj esprimitaj ĉe la VIIIª Kongreso en Oviedo, pri kies protokolo devas decidi la nuna Kongreso;

Konsiderante ankaŭ, ke ne estas konvena la aprobo de definitiva regularo, kiu malhelpos la diritan pacan aranĝon, oficialigante la nunan dividon de opinioj pri regulara afero,

La subskribanto proponas al la IXª Kongreso la jenon:

1.ª Ke oni prokrastu la diskutadon kaj voĉdonadon de la proponota regularo ĝis la proksime venonta Kongreso.

2.ª Ke la nove elektita Direktanta Komitato de H. E. A. por kiu oni devas difini kiel eble plej novajn kaj senpartiajn membrojn, ne antaŭe apartenantajn al ĝi, prenu sur sin la laboradon konsulti la diversajn organizaĵojn esperantistajn de Hispanujo, en la celo kolekti opiniojn pri komuna regularo por ĉiuj, kiun ĝi devos aranĝi kaj prezenti ĉe ĝia oficiala organo antaŭ ses monatoj, por ke ĉiu esperantisto povu proponi, tri monatojn poste, la ŝanĝojn deziratajn de li, kaj en la tri lastaj monatoj de la interkongresa jaro ĝi publikigos la prezentotan definitivan regularon, kiu estos diskutata kaj aprobata por regi dum la deviga nombro da jaroj, kiujn la Kongreso fiksos.—*Fernando Soler*.

S-ro Soler, subskribinto de la propono, diras ke ĝi celas la pacon, ke estas necesa konkordo kiu nin konduku al plena unuiĝo kaj ke oni devas prokrasti la aferon de la Regularo ĝis kiam ĉiuj estos atingintaj tiun unuiĝon, ĉar la Regularo estus kaŭzo baranta la unuiĝon.

S-ro Carnicer parolas kontraŭ la propono, ĉar unu el ĉefaj celoj de la Kongreso estas kvazaŭ konfirmi la Regularon, kiu jam estas eĉ amendita de la samideanoj de iuj lokoj.

S-ro Isauro Alvarez sin montras favora al la propono defendante ĝin.

S-ro Campos opinias kontraŭ la propono, konstatante ke oni ne povas akcepti ĝin.

S-ro Almada parolas kontraŭ la propono, ĉar oni ne povas prokrasti la aferon de la Regularo, kiu ne atencas pacon tial ke inter la HEA-anoj ne ekzistas malpaco, kaj se ne ekzistus paco, ĝi tamen ne estus atingebla per la propono. Krom tio, li diras, la Komitato estas tute senpartia kaj ĝi multe laboradis.

S-ro Soler reparolas por klarigi ke lin gvidis al la propono bona intenco, kaj ke, ĉar oni diris al li esti preta la Komitato forlasi sian postenon se tio rezultigus bonon al Esperanto, li proponis.

S-ro De San Antonio diras, ke oni ne atingos pacon per la propono; ĉu la batalo ekzistas, gi daŭros.

S-ro Inglada parolas favore je la propono, dirante ke ĝia celo estas granda, ke ne konvenas ekzistu kelkaj naciaj organizaĵoj, sed unu sola, kaj ke se oni aprobus la proponon, nenio malbona povus okazi.

S-ro Mangada diras, ke estis plenumata la Regularo de la Kongresoj, ĉar parolis tri samideanoj favore kaj tri malfavore, ke la propono estas sufiĉe diskutita kaj ke oni devas ĝin voĉdoni, sed antaŭ ol fari ĉi tion estas necese fari kelkajn klarigojn: Unuan, H. E. A. ne kontraŭstaras laboron al unuiĝo celata de la propono; male, H. E. A. entreprenis ĝin kaj ĝin deziras kaj por ĉio ĝi sin turnis al samideanoj kiuj foriris el la Asocio. Duan, ke, kiel diris S-ro Carnicer, la diskuto kaj aprobo de la Regularo estas unu el ĉefaj celoj por kiuj H. E. A. organizis ĉi Kongreson, ĉar H. E. A. deziradas havi tute klaran Regularon, kaj ĝin havi fine baras neniel laboron al unuiĝo. Trian, ke same la parolanto kiel la cetero el la Komitatanoj estas tute senpartiaj, ne okupas kaprice la postenojn, sed kaŭze de la HEAnara decido, kaj ke ĉi tiu estas plenrajta por, laŭ la Regularo, decidi; ke la Komitato agadis sukcese por la bono de Esperanto kiel estas elpruvite; ke la Komitato, efektive, estas preta forlasi la postenojn por la bono de Esperanto, sed ĉiam kaŭze de la decido de la HEAanoj. Li metas la proponon al voĉdonado, sed S-ro Inglada petas la parolon, kaj la prezidanto, kvankam jam la propono estas sufiĉe diskutita, donas la parolon al la petinto, kiu sin turnas al la kongresanaro proponante forigi la duan parton de la propono. Tial la prezidanto rekonstatas ke la propono estas sufiĉe diskutita, ke ĝin modifi laŭ propono de S-ro Inglada ne gravas por ĝin voĉdoni; la prezidanto ĝin submetas, do, al voĉdonado, kaj ĝi estas malakceptata de granda plimulto.

Tial la Kongresanaro ekdiskutas la Regularon, artikolon post artikolo:

Artikolo I[a]—Aprobita unuanime.

Artikolo II[a]—Forigi «presten y puedan prestar», anstataŭante tion per «*o presten*», oni decidas.

Oni decidas modifi la IIIan art. aldonante, post «regionalmente», «*o por profesiones*».

Oni decidas por la IV art. ke estu en la Komitato Vicsekretario, Victrezoristo kaj Bibliotekisto, kaj post diskutado, kiun partoprenas S-roj Campos, Almada kaj De San Antonio, ke la Voĉdonantoj regionaj estu TRI anstataŭ DU, po regiono.

La prezidanto fermas la kunsidon je la $9^1/_2$ nokte.

LABORKUNSIDO ĈE LA ATENEO

19*an de majo de* 1932 (7ª *h. vespere*)

La prezidanto malfermas la kunvenon daŭrigante la diskuton kaj voĉdonadon de la nova Regularo.

Oni legas la 5an artikolon, kaj S-ro Inglada proponas anstataŭi la vorton «Comité» per «Junta», kaj S-ro Mojado ke oni determinu klare la manieron elekti la «Junta Central» aldonante «en el Congreso o por los Vocales regionales en otro caso» post «La Junta Central Ejecutiva será elegida por votación general». Oni aprobas unuanime la artikolon kun la amendoj de S-roj Inglada kaj Mojado.

Pri la 6ª artikolo S-ro De San Antonio proponas ke la postenojn oni ŝanĝos po duone; S-ro Inglada proponas ke la reelekto nur povu esti unufoje; S-ro Sosa proponas la jenan amendon: «y serán substituídos, en ausencias y enfermedades, por sus respectivos *vices*, y, a falta de estos substitutos, por los vocales 1.°, 2.° y 3.°, respectivamente, de Castilla la Nueva, que residan en Madrid, entendiéndose que se considerará como más antiguo de éstos a aquél que posea el carnet de socio con numeración más baja.

Cuando por cualquier causa vacare definitivamente un cargo y no hubiera con quién sustituirlo, la Junta Central Ejecutiva designará a uno de los HEAanos residentes en Madrid, el cual ejercerá el cargo hasta la fecha en que los demás hubieran de cesar en los suyos.

De todos estos nombramientos y substituciones se dará conocimiento en el órgano oficial de la Asociación.»

Oni aprobas la artikolon kun la amendoj de S-ro De San Antonio kaj Sosa, kaj rifuzante tiun de S-ro Inglada, pro kio la reelekto estas ĉiam ebla. S-ro Calahorra esprimas sian voĉdonon malfavora je la artikolo.

Oni aprobas unuanime la 7an artikolon post klarigo de S-ro Calahorra; unuanime oni aprobas la artikolojn 8an, 9an kaj 10an.

S-ro Sosa proponas ke en la artikolo 11ª oni determinu ne povi

opinii kaj voĉdoni la membroj de H. E. A. kiuj ne estu tiaj de almenaŭ unu jaro antaŭ la dato de la Kongreso; S-ro Escartín proponas ke oni aldonu ke la konkludoj estos firmaj por ilin plenumi kiam ili koncernas la ĝeneralan ordon de laboroj aperintaj en la oficiala organo, kaj ke nur estu validaj la ceteraj konkludoj ne aperintaj en la ĝenerala ordo post la templimo fiksita de la artikolo. Oni aprobas la 11an artikolon kun la antaŭaj amendoj.

Oni aprobas la 12an artikolon. S-ro Inglada petas, ke la gazeto ne enpresigu verkaĵojn, kiuj povas ofendi sentojn ies.

Oni aprobas la 13an kaj 14an artikolojn, kaj pri ĉi tiu estas ĝenerala opinio pri urĝa neceso havi loĝejon por H. E. A.

Oni aprobis la 15an artikolon, sed konstatante en ĝi, ke la disiĝo ne povos okazi dum ekzistos DEK membroj, kiuj volos ĝin daŭrigi, amendante ĝin al dirita celo.

Oni aprobas la 16an artikolon kaj unuanime forigas la 17an.

La kunsido finas je la 21ª h. kaj 45 m.

La definitiva Regularo voĉdonita de la Kongreso por la Asocio estas la jena:

Objeto de la Asociación

Artículo 1.° La ASOCIACIÓN ESPERANTISTA ESPAÑOLA (H. E. A. = *Hispana Esperanto Asocio*, en Esperanto) tiene por objeto propagar y aplicar la lengua «Esperanto» en España, acelerar su adopción oficial por el Estado en la enseñanza y facilitar su uso por todos los medios posibles, apartándose en absoluto de cuestiones sociales, políticas y religiosas.

De los socios

Art. 2.° Serán socios de H. E. A. cuantas personas y entidades acepten y cumplan este Reglamento; constarán de tres categorías:

A) Numerarios, que pagarán una cuota anual de *dos* pesetas;

B) Protectores, que serán cuantos paguen anualmente una cuota superior a la señalada para los numerarios; y

C) Honorarios, que serán aquellos que, por su altruísmo y valer, hayan prestado o presten un apoyo efectivo a la Asociación. Esta categoría será dada por el Congreso o Asamblea general de la Asociación, a propuesta de la Junta directiva, que expondrá a la Asamblea los méritos del propuesto.

Siendo anual la cuota, se tendrá en cuenta que el carácter de socio

queda en suspenso hasta el momento de pagarla, y que, en caso de adeudar dos de ellas, la suspensión pasa a ser baja definitiva; debiendo siempre, en caso de reingreso, abonar las dos cuotas aludidas. Claro está que lo que antecede atañe a aquellos que no pidieron su baja por escrito en momento oportuno, dejando correr el tiempo sin aviso alguno, pues de haber solicitado o pedido la baja, estando en el pleno derecho de socio, bastará abonar la cuota corriente al pedir el reingreso. Para no interrumpir dicho carácter de socio v por conveniencia de la organización, se procurará pagar la cuota de cada año en el mes de diciembre anterior.

Todo socio que con su conducta dificulte la buena marcha de la Asociación, con el consiguiente perjuicio para ésta, será dado de baja. Para ello, será suspendido en sus derechos sociales por la Junta Central Ejecutiva, que abrirá un expediente informativo, sustanciado por una Comisión compuesta de dos Vocales y uno de los miembros de la Junta Central Ejecutiva, elegidos por sorteo. El dictamen de la Comisión será puesto en conocimiento de todos los elementos que integran la Junta directiva (Junta Central Ejecutiva y Vocales Regionales), quienes, por votación, decidirán en definitiva.

Los socios pueden delegar entre sí, para la discusión y votación de los asuntos sociales, pudiendo ostentar un socio una delegación sin límite en número de representados, mediante documento o documentos acreditativos de la representación o representaciones.

Todo socio es libre para dirigirse directamente a los demás, proponiendo, exponiendo, informando, etc.; pero cuando tenga que interesar algo de la Asociación, lo hará a la Directiva, por medio de sus Vocales regionales.

Art. 3.° Aun cuando H. E. A. está integrada por individuos, es recomendable que éstos, los socios, se agrupen local, regionalmente o por profesiones, para una más ordenada e intensa actuación esperantista; pero, para esta organización local y regional, los asociados a H. E. A. quedan en libertad absoluta para darse sus respectivos Estatutos, organizar y practicar su acción, siempre contando con el apoyo moral y material, si es posible, de H. E. A., pues ésta está obligada, velando por su objetivo principal, a mantener con dichas organizaciones una constante y leal colaboración y a prestarle todo el auxilio posible para el mejor desarrollo de aquéllas y consecución de sus fines, que son también los generales de H. E. A.; siendo así factible, sin merma de la libertad individual dentro de la Asociación general, establecer toda clase de subagrupaciones, de conformidad con los deseos y aspiraciones más opuestos, que siempre encontrarán simpatizantes y campo donde realizar su acción.

De la Directiva

Art. 4.° Siendo el objeto principal de la Asociación procurar que se incluya la enseñanza del «Esperanto» en la oficial del Estado, se establecerá un *núcleo central de directivos en Madrid*, para que puedan estar en contacto constante con el Gobierno y con cuantas Instituciones oficiales puedan favorecer aquélla y las demás finalidades de H. E. A. Así ,pues, la Directiva constará de *una parte central*, que se titulará *Junta Central Ejecutiva*, compuesta por el Presidente, Vicepresidente, Secretario, Vicesecretario, Tesorero, Vicetesorero y Bibliotecario, elegidos de entre los socios residentes en Madrid; y, además, de TRES VOCALES por región, siempre que existan en ella tres esperantistas socios, que, por razón natural, en este caso, vienen a serlo por derecho propio hasta que haya más de tres, pasando entonces a su elección o ratificación. Los Vocales regionales accidentalmente en Madrid, o que hubiesen acudido expresamente para ello, presentes en las reuniones de dicha Junta en uso de su derecho, integran ocasionalmente la Junta Central Ejecutiva con la *parte central* aludida; y, con dicho fin, las reuniones de la Junta se determinarán para un día fijo de cada mes y hora u horas en el domicilio social, prorrogables en caso de necesidad; entendiéndose que, con la fijación de ese día, quedan convocados para siempre los Vocales regionales a las citadas reuniones. Se consignarán inexcusablemente en las actas los nombres de los asistentes.

Si las circunstancias aconsejan variar el día de reunión, las horas y el domicilio, total o parcialmente, se comunicará con la anticipación suficiente, explicando los motivos del cambio, y si es con carácter circunstancial o cómo, a los Vocales regionales, para que éstos estén siempre en condiciones de poder asistir.

Art. 5.° La Junta Central Ejecutiva será elegida por votación general en el Congreso o por los Vocales regionales en otro caso. Los Vocales regionales serán elegidos por votación exclusiva de los asociados de cada región en su respectiva demarcación, para darse así sus representantes, sin intervención de los asociados de las demás regiones ni de la Junta Central Ejecutiva.

Los Vocales regionales darán cuenta de su nombramiento al Presidente de la Asociación, y la Junta Central Ejecutiva comunicará los correspondientes nombramientos a los de las otras regiones.

Art. 6.° El nombramiento de Junta Directiva tendrá lugar cada dos años, por mitades en los cargos pares e impares, durante el mes de diciembre, si no hubiese habido Congreso, con arreglo a lo dispuesto en el artículo anterior, siendo reelegibles todos los cargos,

y serán substituídos, en ausencias y enfermedades, por sus respectivos *Vices*, y, a falta de estos substitutos, por los Vocales 1.°, 2.° y 3.°, respectivamente, de Castilla la Nueva que residan en Madrid, entendiéndose que se considerará como más antiguo a aquel que posea el carnet de socio con numeración más baja.

Cuando por cualquier causa vacare definitivamente un cargo y no hubiera con quién substituirlo, la Junta Central Ejecutiva designará a uno de los *HEAanos* residentes en Madrid, el cual ejercerá el cargo hasta la fecha en que los demás hubieran de cesar en los suyos.

De todos estos nombramientos y substituciones se dará conocimiento en el órgano oficial de la Asociación.

Art. 7.° Estando determinado fijamente el día de reunión de la Directiva, la Junta Central Ejecutiva procurará, con anticipación suficiente, someter a los Vocales regionales cuantos asuntos deban tratarse en la reunión mensual; sin embargo, para los asuntos corrientes de trámite, como cuando en algún caso proceda obrar con toda urgencia por aconsejarlo las circunstancias al surgir ocasiones, trabajos o cuanto pueda favorecer las finalidades (o cualquiera de ellas) de H. E. A., incluso reuniéndose en Junta extraordinaria en cualquier momento y lugar, la Junta Central Ejecutiva procederá desde luego, pero siempre dando inmediata cuenta de lo actuado y del por qué de tal actuación a los restantes directivos.

Del Congreso o Asamblea

Art. 8.° Dada la conveniencia de realizar actos demostrativos de la existencia y progreso del «Esperanto» y de la vitalidad de la Asociación, de demostrar prácticamente lo que es el «Esperanto», de convivir los esperantistas durante algunos días, realizando una intensa y práctica propaganda, procede celebrar anualmente, si es posible, un Congreso o Asamblea de H. E. A., a la que también podrán adherirse cuantos esperantistas nacionales y extranjeros lo deseen y cuantos simpaticen con el «Esperanto».

Art. 9.° Se dará la mayor importancia a estos Congresos, desarrollando en ellos conferencias, fiestas, exposiciones y toda clase de actos en que el «Esperanto» sea nota saliente, sin perjuicio de que también se organicen excurisones, fiestas y actos que, sin ser esperantistas, puedan ser motivo de atracción de gentes con las que establecer contacto, que aprovecharán las ventajas de la organización y celebración del Congreso y se interesarán por nuestro ideal, predisponiéndolos a ingresar en nuestro movimiento.

Art. 10. En la celebración de un Congreso o Asamblea se tendrá muy presente la conveniencia de desarrollarlo en aquella localidad que las circunstancias aconsejen en relación con el mayor resultado práctico a alcanzar. Para ello, la Directiva explorará la voluntad de los asociados en una u otra localidad para organizarlo, si un Congreso anterior no decidió el lugar o no fué pedida la organización por los asociados de alguna localidad; y, si la petición hubiese partido de varios puntos, se elegirá la localidad que aconsejen las circunstancias para el mayor y mejor resultado del Congreso.

Determinado el lugar del Congreso, los asociados de dicho lugar constituirán la Junta local organizadora, que presentará, con la debida antelación, a la Junta Central Ejecutiva un presupuesto aproximado de ingresos y gastos del Congreso, para su aprobación o rectificación, ya que H. E. A. no puede responder más que del déficit por ella previamente autorizado, por lo que la Junta local organizadora cuidará mucho en su iniciativa que el programa del Congreso no abarque más que lo que sea viable, sin que esto quiera significar merma en las iniciativas de la Junta local organizadora, sino una saludable previsión que obliga también a huir de cuanto pudiera aparecer en pugna con los intereses y finalidades de H. E. A., puesto que el Congreso es de la Asociación.

La Directiva podrá nombrar una Junta central del Congreso en quien delegar cuanto a la organización del mismo afecte.

Terminado el Congreso, la Junta local organizadora rendirá cuentas, con toda clase de comprobantes, a la Junta Central Ejecutiva, y si resultase algún superávit, el 50 por 100 de éste ingresará en los fondos de H. E. A., y el otro 50 por 100 corresponderá a la Caja del grupo o Cajas de grupos esperantistas locales que hubieran contribuído, por medio de su representación, a la efectividad del Congreso, y por partes iguales.

Art. 11. En estos Congresos o Asambleas la Directiva dará cuenta de su gestión; presentará las cuentas para ser examinadas por una Comisión de tres socios competentes, que dará cuenta de su misión a fin de resolver sobre aquéllas; se tratarán los asuntos de la Asociación previamente anunciados en el orden de discusión para las sesiones de trabajo; en dicho orden de discusión se incluirán, por orden de fechas, las proposiciones que hayan sido presentadas por los socios al Congreso, y la proposición o proposiciones incidentales que surgieren en el desarrollo de los trabajos. En la discusión y votación de estos asuntos no podrán intervenir más que los congresistas socios de H. E. A. que en la fecha del Congreso lleven más de un año en la Asociación. Las conclusiones o acuerdos serán publicados en

el número de la revista del mes siguiente a la fecha del Congreso, para conocimiento de todos los socios, siendo firmes para su cumplimiento las decisiones sobre los asuntos que figuran en el *orden general de trabajos del Congreso*, publicado en la revista, teniendo solamente validez las resoluciones del Congreso sobre asuntos que no figuren en dicho *orden general de trabajos del Congreso*, si, transcurridos DOS MESES a partir de la fecha de su publicación, no hubieran sido rechazados por la *mitad, más uno, cuando menos, de los socios de H. E. A.*

El Congreso o Asamblea puede tratar sobre asuntos de interés general esperantista que no afecten directa ni indirectamente a la existencia de H. E. A.; y en las sesiones en que sean tratados podrán intervenir con voz y voto cuantos congresistas en ellas intervengan, sean o no miembros de H. E. A., nacionales o extranjeros. Los acuerdos tomados, con validez absoluta, serán trasladados a H. E. A. con el ruego de ponerlos en vía de realización, incluso solicitando la colaboración de las Asociaciones nacionales de otros países, las Internacionales, etc., etc.

Si al Congreso asistiesen esperantistas extranjeros en representación de alguna autoridad reconocida dentro del movimiento esperantista de cualquier nación o en el internacional, serán considerados con pleno derecho a intervenir con sus opiniones en los asuntos de H. E. A., teniendo, por tanto, derecho de voz, pero no de voto.

De la Revista

Art. 12. Es de gran conveniencia social poseer un órgano oficial que sirva de unión entre los socios, que informe a éstos de los asuntos de la Asociación nacional y del movimiento esperantista en nuestro país y en el extranjero, así como para que facilite otras informaciones y textos de interés para el asociado.

Su Comité de Redacción estará constituído por once miembros del Instituto Español de Esperanto, bajo la dirección-gerencia de un miembro de la Junta Central Ejecutiva, elegido por aquéllos.

De los fondos

Art. 13. Los fondos de H. E. A. se constituirán con las cuotas de los socios, con las aportaciones valuntarias de socios y no socios, con la subvención del Estado y de Instituciones oficiales o particulares

que las aporten y con los ingresos que puedan obtenerse con la organización de Congresos, festivales, etc.

Estos fondos se emplearán en los gastos naturales de administración y en la propaganda necesaria que sea preciso realizar en beneficio de la Asociación y, por consiguiente, del «Esperanto».

Del domicilio social

Art. 14. El domicilio de H. E. A. será, por ahora, el de la Asamblea Suprema de la Cruz Roja Española, actualmente calle de Sagasta, número 10.

De la disolución de H. E. A. o de su transformación

Art. 15. Por acuerdo de DOS TERCIOS de los socios numerarios podrá ser disuelta la Asociación; pero si existiesen DIEZ individuos de ella que quisiesen continuarla, la Asociación perdurará igualmente, en la misma forma y con este Reglamento.

Art. 16. Caso de ser disuelta, los fondos sociales, el material y el archivo, pasarán al Grupo Esperantista que más miembros cuente en H. E. A., con fecha anterior en un año a la de la disolución; pero el capital pasará a dicho Grupo sólo para disponer de su renta, una vez depositado en un Banco de acreditada solvencia, en cuenta corriente con interés, en Cajas de Ahorros de Bancos, en acciones, o de otra forma segura y productiva, repartiéndose la renta entre los Grupos afiliados a H. E. A. con un año de anticipación a la fecha de disolución, y para que el capital pueda pasar a la Asociación que se crease. El material, para repartirlo entre los Grupos aludidos, proporcionalmente al número de miembros que tuvieron en H. E. A., siendo derecho de los Presidentes de estos Grupos intervenir en el reparto de ese material. El Archivo, para su conservación y entregarlo, con el capital, en su día, a la Asociación reorganizada o nueva.

La sekretario, *Jozefo Anglada.*—La prezidanto, *Julio Mangada Rosenörn.*

LABORKUNSIDO ĈE LA ATENEO

21an de majo de 1932 (7a h. kaj 5 m. vespere)

La prezidanto, S-ro Mangada, malfermas la kunvenon kaj oni pasas al la elekto de Estraro por H. E. A.

Oni legas proponon de dankesprimo al la ĝisnuna Komitato pro

ĝia fervora laboro, subskribitan de S-ino Ludovikino García, S-ro Ludoviko Campos kaj aliaj 5-6 kongresanoj, kiuj samtempe proponas la reelekton de la nuna dankita Estraro. S-ro Soler aliĝas al la propono klariganta sian aliĝon; same aliĝas S-ro Inglada, repetante ke oni atentu la aprobitan postenon de Bibliotekisto, kaj unuanime aprobas la proponon. La Estraro, do, estas unuanime reelektata.

S-ro Mangada faras klarigojn pri la favoremo kaj malfavoremo al Esperanto en la Ministerio de Publika Instruado; pri la grandaj penoj faritaj de S-ro Azorín por venki la malfavoremon, celante per la klarigoj plej bonan konscion por pritrakti la proponon de F-ino Amalia Núñez Dubús. Sekve oni legas la proponon, kaj oni ekdiskutas ĝin. Ĉiuj opinias, ke unu horo ĉiusemajne por la instruado estas malmulte, ke minimume devas esti ĉiusemajne *du* horoj, kaj kun tiu amendo estas aprobata la propono. (Vidu ĝin en la gazeto.) La gekongresanoj faras gravajn rimarkojn por plej bone sukcesigi la proponon. S-ro Inglada opinias ne esti necese peti je la ministro sed je la Ĝenerala Direktoro de Ia grada Instruado aŭ je la Vicministro; sed S-ro Mangada, spertinte pri ĉio ĉi, konstatas, ke ĉiam la ministro intervenos la aferon, kiun H. E. A. devas fari kun la apogo de la HEAanoj, kiuj estas parlamentanoj.

S-ro Inglada reparolas, dirante estas necese esplori la Ateneon, Kulturcelajn Soicetojn, por enkonduki en ilin Esperanto, same kiel en Valencio, en kies Universitato S-ro Caplliure klarigas oficiale kurson, pro kio li opinias estas necese sin turni al Direktoroj kaj Rektoroj kun sama celo.

S-ro Mangada diras, ke H. E. A. ĝenerale, kaj partikulare iuj samideanoj, entreprenis la celon, ke li mem tion faris diversfoje ĉe la Ministerio eĉ por helpi samideanojn de Córdoba, ĉar la Direktoro de tiea Instituto malpermesis malfermi kurson en ĝi spite de la rajto kiun havas kiu ajn esperantisto dank' al decido de la Ministerio de Publika Instruado de la jaro 1911; ke en Madrido mem, spite de la amikeco de D-ro Cortezo kun D-ro Carracido, dum ĉi tiu estis Rektoro de la Centra Universitato, H. E. A. ne trafis remalfermi kurson en ĝi; ke H. E. A. kaj ĝiaj membroj konstante agadas por efektivigi nian rajton, kaj ke tial ne estas necesaj instigoj al tio, kaj ke, tamen, ĉiuj povas celi malfermon de kurso en ĉiuj oficialaj instruejoj de la Ŝtato.

S-ro Mojado klarigas, ke li partoprenis la aferon koncerne la Centran Universitaton; ke estis favora informo de fako, sed ke la Rektoro, S-ro Carracido, ne konsentis.

Pri helpo aŭ pago al profesoroj, S-ro Mangada opinias ne esti ebla nuntempe, ĉar H. E. A. ne havas monrimedojn por tio; ke

H. E. A. povas liveri la profesorojn eblajn, eĉ peti ke samideanoj for de H. E. A. estu profesoroj; ke se H. E. A. havigus al si grandan subvencion, ĝi pagus laŭ eblo kvankam la profesoroj ne apartenus al H. E. A., kiel la Asocio decidis, kiam la antaŭa ministro de P. I., S-ro Marcelino Domingo, promesis 50.000 pesetojn por liberaj katedroj, sed malfeliĉe S-ro Marcelino Domingo forlasis la Ministerion de P. I. antaŭ ol fari la buĝeton.

La prezidanto raportas pri celo al Universala Kongreso por 1934 en Madrido kun la konsento de I. C. K., ĉar jam ĝi decidis por ni la jaron 1928, sed ke, pro peto de la belgoj dezirantaj profiti favorajn cirkonstancojn, en Ĝenevo mem, ni rezignis la daton; kaj li konstatas, ke madridaj aŭtoritatuloj interesiĝis pri la Kongreso.

S-ro Calahorra diras, ke la katalunaj samideanoj kun la helpo de la Urbestraro de Barcelono, je pasinta aprilo, decidis peti ankaŭ la Kongreson, kaj tial ke H. E. A. devas fari interkonsente, kaj sin turni pri la afero al Kataluna Esperanto Federacio.

S-ro Inglada diras, ke por ĉi afero H. E. A. devas sin turni al organizaĵoj ekzistantaj en Hispanujo, ne entreprenante la aferon sola, por plej bona sukceso kaj tial ke oni devas kalkuli tiujn organizaĵojn indaj je konsulto.

S-ro Mangada, kiel prezidanto, diras, ke H. E. A., per sia oficiala organo antaŭ ol la alveno de la ĵus pasinta aprilo, jam sciigis pri la celo al Universala Kongreso, kaj ke la Asocio ne povas atenti ĉu alia organizaĵo petis aŭ ne samon, ĉar la Asocio estas memstara rajtigita ero el tutmonda organizita esperanto-movado dank' al konstanta pago de kotizo ĉiujara, pagita de la fondo de la Asocio; kaj ke la opinion de S-ro Calahorra oni ne povas akcepti, kaj same ankaŭ oni ne povas akcepti tiun de S-ro Inglada: por peti la Kongreson, H. E. A. havas tutplenan rajton, kaj la Asocio ne bezonas sin turni al iu ajn alia organizaĵo por efektivigi sian rajton; tamen, kiam la I. C. K. decidu komplezi nian peton, kaj H. E. A. povu ekentrepreni la organizon de la Kongreso, la Asocio decidos pri interrilatiĝo kun la samideanoj for de H. E. A.

Fine, unuanime oni aprobas la proponon por peti la Universalan Kongreson por 1934 en Madrid.

La prezidanto diras, ke la Kongreso ekpritraktos la Proponon de S-ro Pedro Gamir pri organizo de la esperantistoj enlande kaj tutmonde. (Vidu la proponon en la oficiala organo de la Asocio.) La sekretario legas la proponon.

S-ro Inglada diras, ke konvenas prokrasti la prezenton de la propono ĝis la Universala Kongreso en Madrido, se la gekongresanoj ne

konsiderus ĝin urĝa. Tiamaniere estus pli da tempo por ĝin elstudi, por plej bone ĝin defendi kaj sukcesigi.

La prezidanto klarigas, post laŭdoj al S-ro Gamir, ke lia propono celas samon, kion celis la konkurso de Sevilla, kiu premiis la projekton de S-ro Jozefo Anglada; ke S-ro Gamir devas konscii, ke H. E. A. jam efektivigis multon el ĝia propono koncerne la enlandan organizon, kaj H. E. A. celadas same, kiel celas lia propono, kiel celadas multaj samideanoj eksterlandaj, kiel S-ro Julio Baghy.

Fine, la Kongreso decidas laŭ opinio de S-ro Inglada, prezentonte tamen la proponon en Parizo, se en la proksima Kongreso, oni pritraktus la aferon.

S-ro Ludoviko Escartín prezentas la jenan proponon, kiun legas la sekretario:

«Al la Estraro de la 9ª Nacia Esperantista Kongreso en Madrido.

Konsiderante, ke la nuna stato de la disa organizado de la esperantistaj Asocioj en Hispanujo ne multe helpas la plej efikan progresadon de Esperanto en nia patrujo, la subskribinto petas, ke oni akceptu la sekvantan proponon:

En la celo fari ĉion eblan por atingi reunuiĝon de la nunaj esperantistaj Asocioj, la Hispana Esperanto-Asocio nomas komision el tri esperantistoj apartenantaj al ĝi, sed ne al ĝia Direktanta Komitato, en la celo, ke la Komisio faru klopodojn ĉe la ceteraj Asocioj por alveni al supera organizado (sur la bazo de Hispana Esperanto-Asocio kompreneble), kiu direktus ĉiujn aferojn de la movado esperantista, kiu koncernas la landon hispanan, kiel tutaĵon, kaj ĉiujn ĝeneralajn petojn al la hispana registaro, kaj kiu interrilatigus ĉiujn hispanajn Asociojn en la organizado de la venonta internacia Kongreso, kiu okazos en Hispanujo.

Tiu ĉi Komisio, kies delegitoj el H. E. A. oni elektos en la Kongreso nun okazanta en Madrido, post esploro de la al ĝi komisiata afero, prezentos la bazojn de la interkonsenta reunuiga projekto al H. E. A. por ĝia definitiva aprobo. Madrido, la 19an de majo de 1932.—*Ludoviko Escartín.*»

Leginte la proponon, la prezidanto ĝin laŭdas, ĉar ĝi entenas la veran senton, kiu de la komenco de la Kongreso, sub gvidado de la regularo, regis celon ĉies, elpruvante ĉi tiun laŭdon liaj vortoj de antaŭa tago pri ne baro al laboro reunuiga spite de aprobo de la nova regularo. Kelkaj samideanoj entuziasme parolas favore; S-ro Inglada proponas estu kvar la komisianoj, sed la prezidanto atentigas, ke tio estus amendo al la propono kaj ke sufiĉas tri komisiitoj. La proponon oni akceptis entuziasme kaj la Kongreso decidas S-rojn Franciskon

Azorín, Ludovikon Escartín kaj Vicenton Inglada por formi la Komision.

Tuj la Kongreso unuanime aprobas, ke la samideanoj de Santander organizu la Kongreson de H. E. A. por 1933, dum somero, en sia urbo. Same la Kongreso unuanime aprobas la jenajn proponojn de S-ro Soler:

«Ke la Kongreso sin turnu al la Hispana Registaro petante, ke tiu ĉi estu la iniciatanto antaŭ la diversaj naciaj Registaroj pri INTERNACIA OFICIALA KUNVENO en Hispanujo por pritrakti la gravan demandon de alpreno de internacia lingvo Esperanto kiel oficiala lingvo internacia. Madrido, la 21an de majo de 1932.»

«La subskribinto petas al la IX^a Kongreso de H. E. A.:

Ie. Ke la Kongreso danku la Ĝeneralan Direkcion de Telekomunikoj pro tio ke ĝi sendis sian reprezentanton al la Kongreso.

IIe. Ke la Kongreso petu al aludita Direkcio, ke oni metu al la vido de la publiko en la telegrafejo afiŝon atentigantan pri la lingvoj uzataj por la telegramoj, el kiuj Esperanto estas unu.

IIIe. Ke, la Ĝenerala Direkcio difinu, aŭ starigu, laŭ ebleco, iun premion kiel stimulon al la telegrafoficistoj scipovantaj Esperanton, laŭ atesto pri kapableco de la Hispana Esperanto-Instituto, ĝis kiam la Ĝenerala Direkcio enkonduku Esperanton oficiale en la oficialan programon por poliglotoj de la telegrafa oficistaro. Madrido, la 21an de majo de 1932.»

Fine oni decidas unuanime dankesprimi: la Uurbestrarojn de Madrido, Barcelono kaj Kadizo, ĉar ili decidis doni la nomon de la Majstro al placo aŭ strato ĉe la respektivaj urboj; la Centron pri Historiaj Studoj, pro la kurso en ĝi starigita; la Madridan Floran Mason, pro la partopreno en la malferma Kunveno de la Kongreso; la Ateneon, pro la gastemeco al Kongreso; la Ĝeneralajn Direkciojn de la Telegrafo kaj de la Poŝto kaj la Ruĝan Krucon, ĉar ili sendis oficialajn reprezentantojn. Oni decidas ankaŭ unuanime viziti D-ron Cortezo kaj lin saluti je la nomo de la Kongreso, kaj gratuli samideanon Emilio Herrera, la tutmondfaman aŭtoritatulon de la Aernavigacio ĉar la Scienca Akademio akceptis lin MEMBRO.

La prezidanto dankas ĉiujn, kaj deziras, ke ĉiuj reentreprenu la viglan laboradon al efektivigo de la taskojn deciditajn por la plej granda efektivigo de nia idealo zamenhofa. La kunveno finiĝas en plena konkordo kaj entuziasmo je la 9^a h. 35 m. vespere.—La sekretario, *Todoro Elizondo*.—La prezidanto, *Julio Mangada Rosenörn*.

RIMARKO

La suplemento al ĉi gazeto «Universala Terminologio de la Arkitekturo», de S-ro Francisco Azorín, estos disdonota laŭ ebleco. Ĝi estas abonebla de fremduloj kaj de hispanaj samideanoj neapartenantaj al H. E. A. po SES SVISAJ FRANKOJ (SES KAJEROJ ESTAS JAM PRESITAJ, sed nur KVIN DISDONITAJ).

«La kreitaj profitoj», de Jacinto Benavente, traduko de S-ro Vicente Inglada, Akademiano, 96 paĝa, 12 1/2×17 1/2 cm., estas jam havebla. Prezo: por la membroj de H. E. A., 75 centimojn el peseto; por hispanoj ne apartenantaj al H. E. A., unu peseton. FREMDULOJ havigos al si la libron po 75 centimoj el svisa franko; sed kiam oni mendus DEK EKZEMPLEROJN, oni atingus trionon da rabato.

«Mia Poezio», de Rafael de San Millán (37 mirindaj poemoj), 64 paĝa, 12 1/2×17 1/2 cm. Prezo: por la membroj de H. E. A., 50 centimojn el peseto; por hispanoj neapartenantaj al H. E. A., 75 centimojn el peseto. FREMDULOJ havigos al si la libron po 50 centimoj el svisa franko, kun triono da rabato mendinte DEK EKZEMPLEROJN. ĈIAM ANTAŬPAGU. ONI AKCEPTAS RESPONDKUPONOJN DE U. E. A.

Belajn esperantajn insignojn vi povas aĉeti ankaŭ de H. E. A.; sur arĝenta disketo aperas tre bela emajlita kvinpinta stelo kun hela verda koloro. Prezo: Unu peseto.

Adreso: HISPANA ESPERANTO-ASOCIO. Strato Sagasta, 10. (Ruĝa Kruco). Madrido. Hispanujo.

ALIA TRIUMFO DE H. E. A.

La Urbestraro de Madrido, en ĝenerala kunveno de la vendredo 10.ª de ĉi monato, decidis sin turni al la Internacia Centra Komitato laŭ jena komunikaĵo:

«Urbestraro de Madrido=Sekretariejo=La Urbestraro, dum kunveno okazinta la 10an tagon de ĉi monato, estas havinta la bonvolon decidi sin turni al vi, kiel honore mi faras, esprimante la specialan kontenton, kiun havos ĉi urba Korporacio, se tiu Internacia Organizaĵo okaziĝos en Madrido sian Kongreson por la jaro 1934ª; Madrido akceptos la kongresanojn tute simpatie laŭ devigas la altaj noblaj celoj de via Institucio, kaj kun la kavalira, gastemeca spirito karakterizanta de tre longe la Ĉefurbon de Hispanujo.

Kaj dekretinte la Urbestra Moŝto, je la sama dato, plenumi la

decidon, mi havas la honoron komuniki ĝin al vi por via scio kaj sekvoj = *Mariano Verdejo* (Ĝenerala Sekretario).»

Ĉi skribaĵo konsciigas al ni la grandan helpon, kiun la urbestraro donos por organizi la Universalan Kongreson, ĉar nia Urbestraro tre bone scias aranĝi festojn por allogi ekstermadridanojn. Post la Urbestraro sekvos aliaj gravaj korporacioj kaj ĉefe la Ŝtata Oficejo por Turismo, kiu jam konsilis nin, ke la Kongreso estu okazonta je 1934. Sub tiuj tre favoraj aŭspicioj, kaj dank' al la mirindaj allogoj de Madrido de la arta vidpunkto, ĉirkaŭata de famegaj urboj, veraj muzeoj en kiuj vidiĝas historia disvolviĝo de kompleta civilizacio per ĉiuspecaj mirindaĵoj, je mallonga distanco; dum tempo kiam plej variaj kaj bongustegaj fruktoj tre abundas, certe la Kongreso en Madrido estos unu el plej rimarkindaj kaj postlasinta plej grandan kontenton kaj sukceson.

HISPANA ESPERANTO INSTITUTO

La 21an de la ĵus pasinta majo, en la Ateneo, kunvenis la membroj de la Instituto, kiuj aprobis la kalkulojn kaj raporton aperintajn en ĉi gazeto pri nia Institucio, kaj kiuj reelektis la Komitaton konfirmante por trezorista posteno S-ron. Pedro Gil Arrúe.

PRI «MIA POEZIO»

En «Heroldo de Esperanto» de la 12ª de ĉi monato (n-ro. 23), S-ro. M. B. recenzas nian unuan eldonitan libron «Mia Poezio» dirante: «S-ro. San Millán estas en Hispanujo fame konata kiel kuracisto kaj poeto, kiu ankaŭ grave influis la hispanan literaturon. Sambone li verkis en Esperanto, kantigante sian ardantan koron. En 1924, li mortis.—Julio Mangada Rosenörn, nia hispana Esp.-pioniro, dediĉis al lia memoro glorigajn versojn al la eminenta homo indajn. La tre plaĉaj kaj ne supermodernaj poemoj de San Millán pruvas ties genian talenton. Nobla poeto!»

ENLANDA KRONIKO

Madrido.—En la Ateneo, ĉiumarde-ĵaŭde-sabate, okazas someraj kursoj de la sepa ĝis la oka, kaj de la oka ĝis la naŭa vespere. La dua estas nur por ateneanoj kaj iliaj familianoj. La Laborista Grupo

ankaŭ malfermis kurson ĉe Carretas, 4. En la popoldomo, Centro pri Historiaj studoj, k. c., disvolviĝadas kursoj.

Barcelono.—La «Zamenhof-Instituto» de tiu urbo ĵus translokiĝis al sia nova, pli vasta ejo, strato Sitjas, 3, pral., kie ĝi entreprenis vastan propagandon por nia idealo. En ĝi funkcias bilioteko, informejo, renkontejo kaj kursoj de Esperanto, kataluna lingvo, aritmetiko kaj ortografio ĉiulabortage de la 7 1/2 ĝis la 8 1/2 vespere. La pasintan dimanĉon, 29 de majo ĝi organizis instruan viziton al la Bakteriologia Laboratorio de nia samideano S-ro Jesús Paluzie, kiu faris tre interesan paroladon pri bakteriologio kaj montris la diversajn aparatojn kaj funciadon de la Laboratorio.

Illescas (Toledo).—La Ateneo de ĉi urbeto celas enkonduki la instruadon de Esperanto en sia programo. Iuj ateneanoj, el ili la prezidanto, eklernas la lingvon.

Avilés (Asturias).—Ĉi tie la esperanto movada denove elmontriĝas per novaj entuziasmemuloj, kiuj eklernas Esperanton.

Gijón (Asturias).—Astura Esperanto-Asocio fermis siajn laborojn per tiel solena festo kiel en antaŭaj jaroj, je la 15ª de majo ĵus pasinta: estis festeno, kiun prezidis la Rektoro; pastro Joaquín González klarigis kial en la tuta mondo oni okazigas esperantistajn festojn dum Pentekorto; S-ro Johano Martínez diris, ke la artistoj de la kinematografo sin decidas al Esperanto, ĉar oni klarigas al ili kursojn speciale en Paramount, kiu akceptis laste 23 *stelinoj* el kiuj 14 scias bone Esperanton, kaj postulis al ceteraj lerni la lingvon dum tri monatoj por definitiva akcepto; S-ro Jozefo Suárez deklamis bone literaturaĵon esperante kaj diverslingve; S-ro Menéndez Rúa parolis pri muziko science, vulgarigite, rilatante la muziknotojn al planedoj kaj astroj, per veni al lasta mirindaĵo kvazaŭ ĉielaĵo: ESPERANTO. La festo kulminaciis per kantoj.

IXa KONGRESO DE H. E. A.

LISTO EL ALIĜINTOJ

(*Fino*)

80. S-ro Fernando Molina Acosta.
81. S-rino Aurea Gañán Arregui.
82. Juventud Socialista de Santander.
83. S-ro José Artigas.
84. » José Carnicer Ibáñez.
85. » Alfonso Pérez Gil.

86. S-ro Eduardo Vargas Aguilar.
87. «Gerona Espero».
88. S-rino María Franco.
89. » Emilia Murci.
90. S-ro Julián Loyola.
91. » Feliciano Aragón.
92. » Luis Sánchez Brunete.
93. » Francisco Menéndez Rúa.
94. » Angel Valdepeñas.
95. » Juan Anguita Galán.
96. » Juan de Vis Calpe.
97. » Santiago Sanz García.
98. » Francisco Máñez.
99. Centra Madrida Grupo.
100. Hispana Ligo de Esperantistaj Fervojistoj.
101. S-ro Arturo F. Lorido.
102. » José Méndez Sastre.
103. » Pedro Gil Arrué.
104. » Domingo Díaz-Ambrona.
105. » Bonoso de Arcos.
106. » Emilio Amor Rolán.
107. » Joaquín Moreno.
108. » Luis Ismer.
109. » Cecilio Domínguez.
110. Ateneo Popular de Monte (Santander).
111. Ateneo Popular del Partido de Acción Republicana, de Santander.
112. S-ro Francisco García Merchán.
113. » Lorenzo Crespo Barrio.
114. S-rino Isidora Crespo Pajares.
115. S-ro Juan Fernández Corbacho.
116. » Juan Pumareta.
117. » Feliciano Oliván Guiu.
118. » Javier Marauri.
119. » Pedro Pilar Arcones.
120. » Alberto Orozco.
121. » Ricardo González Peral.
122. » Francisco Vilá.
123. » Julián Esparducer.
124. » José Grao González.
125. » Antonio Boada.
126. S-rino Luisa García García.

127. «Zaragoza Esperantista».
128. S-ro Félix Sisón Urgel.
129. » Luis Martínez Ungría.
130. » Angel García Navarro.
131. » Agustín Lima Mingote.
132. «Astura Esperanto-Asocio».
133. S-ro Rufino Menéndez.
134. » Juan Moróder Sala.
135. » Juan Varea.
136. » Juan Lloréns Ríus.
137. » Pelayo Moreno.
138. F-ino Rosario Rivas de Pina.
139. S-rino Pilar Rivas de Pina.
140. S-ro Joaquín Fernández Orejas.
141. » Antonio Fernández Orejas.
142. F-ino María López Alcoceba.
143. S-ro Enrique Díaz Sampietro.
144. » Augusto Amillo.
145. » Manuel Víctor y Gómez.
146. » Antonio Brú Bartual.
147. » Teodoro Elizondo.
148. » Carlos San Antonio.
149. S-rino Aurelia Nieto.
150. F-ino Lucrecia San Antonio.
151. S-ro Francisco Pérez Vallejos.
152. » Emilio Corbacho.
153. » Francisco Martín Rosado.
154. » Francisco Avila.
155. » José Varela García.
156. Centro Obrero de Cultura, de El Ferrol.
157. S-ro Ernesto Torrente Patiño.
158. Grupo Esperantista Paco kaj Kulturo.
159. Grupo Esperantista de El Ferrol.
160. S-ro Sidonio Pintado.
161. Grupo Esperantista de Córdoba.
162. S-rino Dolores Dumas.
163. S-ro Manuel Vázquez.
164. » Isauro Alvarez Vázquez.
165. » Jaime Valero Carretero.
166. » Juan Mármol Carrera.
167. Zamenhof Instituto.
168. S-ro Francisco Gorgues.

169. S-ro Francisco Vilá.
170. S-rino S. Gager (franca).
171. S-ro Miguel Prim Ros.
172. S-rino Josefa Jorba Boladeras.
173. Grupo Esperantista Sevillano.
174. S-ro Francisco Guinter Santa Cruz.
175. » Luis del Valle Guisado.
176. » Leoncio Zayas arcía.
177. » Fernando Coello Grosso.
178. » Manuel García Páez.
179. » Enrique Fernández Martínez.
180. Instituto Español de Esperanto.
181. S-ro Manuel Burgos Mancebo.
182. » José Méndez Sastre.
183. » Gabriel Cuervo.
184. » F-ino Alejandra Núñez.
185. S-ro Pascual García.
186. » Antonio Villaseca.

Madrid, 20 de mayo de 1932.

El Secretario de H. E. A.,
MARIANO MOJADO

AMUZAJOJ

SOLVO al la amuzaĵo de la antaŭa numero:

L I T R O (Se oni fortranĉas la unuan duonon, tio estas, la silabon Li, ĝi restas la silabo TRO.

Ankaŭ estas solvo la vorto: METRO.

* * *

SOLVO al la enigmo de la Januara numero pri mezuro de metra sistemo:

L I T R O

Se oni fortranĉas la duonon, tio estas la unuan silabon, restas TRO. (Ankaŭ povas esti solvo la vorto METRO).